

M.A. (SANSKRIT) Semester - 4 (CBCS) Examination
Oct/Nov -2020 [NEW COURSE]
Bramhasutra Shreebhashy (Elective-5)
ECT-05(B)

Time: 2:00 Hours

Marks: 56

Instructions:

1. Figures to the right indicate marks.
2. There are five questions in the question paper.
3. Answer any four of the following questions.

પ્રશ્ન-૧(અ) નીચેનામાંથી કોઈપણ બે પરિચ્છેદોનો અનુવાદ કરો. (૦૮)

Que-1(A) Translate any two passages from the following: (08)

- (૧) મનુ ચ સાઙ્ગવેદાધ્યયનદેવ કર્મનાં સ્વર્ગાદિફલત્વં સ્વર્ગાદીનાં ચ શ્રયિત્વં બ્રહ્મોપાસનસ્યામૃતફલત્વં ચ શાયત એવ। અનન્તરં મુમુક્ષુર્બ્રહ્માજિજ્ઞામાયાદેવ પ્રવર્તતામ્। કિમર્યા ધર્મભિચારાપેક્ષા। એવં તેર્હિ શારીરકમીમાંમાયામપિ ન પ્રવર્તતામ્ સાઙ્ગવેદા ધ્યયનાદેવ કૃત્સનસ્ય જ્ઞાતત્વત્। સત્યમ્। આપાતતઃ પ્રતીતિર્વિદ્યત એવ, તથાપિ ન્યાયાનુગૃહીતસ્ય વાક્ય સ્યાર્થનિશ્ચાયકત્વાદાપાત્ પ્રતીતોડપ્યર્થઃ સંશયવિપર્યયૌ નાતિવર્તતે। અતસ્તન્નિર્ણયાય વેદાન્તવાક્યવિચારઃ કર્તવ્યઃ।
- (૨) મનુ રજ્જુસર્પાદૌ 'રજ્જુરિયં ન સર્પઃ' ઇત્યાદિજ્જ્વાદિજ્ઞાન યાથાર્થજ્ઞાનેન બાધિતત્વાત્સપાદેરપારમાર્થમ્ મ વ્યાવર્તમાનત્વાત્ રજ્જ્વાદેરપિ પારમાર્થ નાનુર્વર્તમાનતયા, કિં ત્વબાધિતત્વાત્। અત્ર ત્વબાધિતાનાં ઘટાદીનાં કથમપારમાર્થમ્? ઉચ્યતે। ઘટાદૌ દૃષ્ટા વ્યાવૃત્તિઃ સા કિંરુપેતિ વિવેચનીયમ્। કિં ઘટોડસ્તીત્યત્ર પરાભાવઃ? સિદ્ધં તર્હિ 'ઘટોડસ્તિ' ઇત્યનેન પટાદીનાં બાધિતત્વમ્। અતો બાધફલભૂતા વિષયનિવૃત્તિર્વ્યાવૃત્તિઃ॥
- (૩) દ્વયોર્જ્ઞાનયોર્હિ વિરોધે એવ નાસ્તિ। યસ્મિન દેશે યસ્મિન કાલે યસ્ય સન્દ્રાવઃ પ્રતિપત્નઃ તસ્મિન્ દેશે તસ્મિન ફલે તસ્યાભાવઃ પ્રતિપન્થેતિ, તત્ર વિરોધ એવ નાસ્તિ। યસ્મિન દેશે યસ્મિન તસ્યોભાવઃ પ્રતિપન્થેન, તત્ર વિરોધાદ્ બલવતો બાધકત્વમ્, બાધિતસ્ય ચ નિવૃત્તિઃ। દેશાન્તર કાલાન્તર સંબન્ધિતયાનુભૂત સ્યાન્યદેશકાલયોરભાવ પ્રતીતૌ ન વિરોધ ઇતિ।
- (૪) કશ્ચિવાદ વેદાન્તવાક્યાન્યપિ કાર્યપરતયૈવ બ્રહ્માણિ પ્રમાણભાવ મનુભવન્તિ॥ કથમ્॥ નિષ્પ્રયશ્ચમ્ દિતીયં જ્ઞાનૈકરસં બ્રહ્મ અનાદ્ય વિદ્યયા સપ્રપન્ચતયા પ્રતીયમાનં નિષ્પ્રયશ્ચન્તારુપેણ કાર્યત્વમવિરુદ્ધામતિ।

પ્રશ્ન-૧(બ) નીચેનામાંથી કોઈપણ એક શ્રીભાગ્ય પ્રમાણે સંક્ષેપમાં સમજાવો. (૦૬)

Que-1(B) Explain in short any one of the following according to "શ્રીભાગ્ય" (06)

- (૧) અતો ભ્રાન્તિમૂલ એવ ભેદવ્યવહારઃ।
- (૨) જન્માદ્યસ્ય યતઃ।

પ્રશ્ન-૨ શ્રી રામાનુજાચાર્ય અવિધાનુ ખંડન કરવા દર્શાવેલી "આશ્રયાનુપપતિ અને 'નિવૃત્ત્યનુપપતિ' ને સ્પષ્ટ રીતે સમજાવો. (૧૪)

Que-2 Explain clearly the "આશ્રયાનુપપતિ" and નિવૃત્ત્યનુપપતિ ' painted out by shri ramanujacharya to retute અવિદ્યાઃ (14)

અથવા/OR

પ્રશ્ન-૨ 'વિશિષ્ટા દ્વૈત' નો અર્થ સમજાવો અને તેને કેટલે અંશે અદ્વૈત કહી શકાય તેના વિષેના તમારા અભિપ્રાયનું સમર્થણ કરતી દલીલો આપો.

Que-2 Explain the meaning of 'વિશિષ્ટાદ્વૈત' and give arguments substantiating your opinion as to what extent it can be called advaita.

પ્રશ્ન-૩ શ્રી રામાનુજાચાર્ય સ્વીકારેલ જીવના સ્વરૂપ તથા મોક્ષની વિભાવના વિષે વિગતે ચર્ચા કરો. (૧૪)

Que-3 Discuss in detail the nature of jiva and the concept of moksha accepted by shrit ramanujacharya. (14)

અથવા/OR

પ્રશ્ન-૩ રામાનુજાચાર્યના જીવન અને શ્રી સંપ્રદાય વિશે નોંધ લખો.

Que-3 Write a note on the life of રામાનુજાચાર્ય and શ્રીસંપ્રદાય:।

પ્રશ્ન-૪ રામાનુજાચાર્યના મતે પ્રમાણ વિચારની ચર્ચા કરો. (૧૪)

Que-4 Discuss the પ્રમાણવિચાર: According to shribhasyakara. (14)

અથવા/OR

પ્રશ્ન-૪ શ્રીભાગ્યે સમન્વયા વિકરણસ્ય વૈશિષ્ટ્યમ્ ચર્ચો.

Que-4 શ્રીભાગ્યે સમન્વયા વિકરણસ્ય વૈશિષ્ટ્યમ્ | - Discuss.

પ્રશ્ન-૫ નીચેનામાંથી કોઈપણ બે પર નોંધ લખો. (૧૪)

Que-5 Write notes on any two of the following: (14)

(૧) શ્રીરામાનુજાચાર્યસ્ય પૂર્વાચાર્યા:।

(૨) ભક્તિ સિદ્ધાંત:।

(૩) ધ્રુવાનુસ્મૃતિ:।

(૪) રામાનુજાચાર્યસ્ય શ્રીભાગ્યે બ્રહ્મતત્ત્વવિચાર:।
